

BESLUT
2022-10-19

Dnr: 2022-03106

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 12 augusti 2022

Saken

Studietakt samt fråga om
studiestödsberättigande utbildning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, såvitt här är av intresse, om heltidsstudiemedel för att läsa magisterexamen i teologi om 15 högskolepoäng vid Johannelunds teologiska högskola, för fristående kurs vid Linköpings universitet om 7,5 högskolepoäng och för fristående kurs om 7,5 högskolepoäng vid Enskilda högskolan Stockholm (EHS) under höstterminen 2022. Ansökan omfattade även studier under vårterminen 2023.

CSN beviljade studiemedel för studier om 75 procent av heltid för vecka 34 år 2022 – vecka 3 år 2023 och heltidsstudiemedel för vecka 4 – 22 år 2023. Av skälen till beslutet framgår bland annat följande. NNs studier ger inte rätt till studiemedel för den studietakt som hon har sökt. Hon får därför studiemedel för en lägre studietakt. CSN avslår ansökan i den del som gäller studiemedel för kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen om 7,5 högskolepoäng vid EHS, då NN inte visat att den kursen är en obligatorisk kurs i en sådan utbildning vid skolan ger rätt till studiemedel. Studiemedel kan bara lämnas för de utbildningar som leder till någon av de examen som anges i bilagan till studiestödsförordningen.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon blev inte beviljad studiemedel för den avancerade kurs som hon ska läsa under hösten, vid EHS. Lärosätet har redovisat att kursen är berättigad studiemedel. – NN bifogade en skrivelse från studierektorn vid EHS.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN lämnade därefter in ett yttrande och anförde bland annat följande. Det är regeringen som beslutar vilka skolor, lärosäten och utbildningar som ger rätt till studiemedel. För enskilda utbildningsanordnare fattar regeringen olika beslut avseende examensrätt och om en utbildning ger rätt till studiemedel. Regeringen fattar i vissa fall endast beslut om att ett lärosäte ska få examensrätt för en viss utbildning. I vissa fall fattar regeringen beslut om att en viss utbildning både ska få examensrätt och att utbildningen ska ge rätt till studiemedel. De lärosäten som har fått ett beslut om att en viss kurs eller utbildning ska ge rätt till studiemedel finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen. Vid vissa lärosäten anges enbart lärosätets namn, medan det vid andra lärosäten anges vilka specifika utbildningar eller examen som ger rätt till studiemedel. Vid andra lärosäten namnges även vilka kurser som ger rätt till studiemedel. Anges en specifik examen i bilagan till studiestödsförordningen är det enligt CSN:s bedömning endast de utbildningsprogram som leder till de angivna examina som ger rätt till studiemedel vid lärosätet, om det inte särskilt anges att en viss kurs vid lärosätet ska ge rätt till studiemedel.

När det gäller fristående kurser vid enskilda utbildningsanordnare så beslutade regeringen den 9 juli 2021 om en tillfällig ändring i bilagan till studiestödsförordningen. Ändringen innebar att fristående sommarkurser utanför ordinarie vår- och hösttermin vid bland annat Enskilda högskolan i Stockholm gav rätt till studiemedel. Beslutet upphävdes emellertid den 29 mars 2022 och fristående sommarkurser vid enskilda utbildningsanordnare ger inte längre rätt till studiemedel. För dessa lärosäten fanns tidigare endast utbildningar som leder till vissa examen angivna i bilagan till studiestödsförordningen, medan fristående kurser inte fanns angivna. Om regeringen hade ansett att fristående kurser redan omfattades av de examen som finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen hade ändringen avseende fristående sommarkurser enligt CSN:s mening varit överflödig. CSN konstaterar därför att det inte kan anses vara regeringens avsikt att de examen som finns införda i bilagan till studiestödsförordningen vid enskilda utbildningsanordnare också generellt ska anses omfatta fristående kurser.

Om fristående kurser vid en enskild utbildningsanordnare inte finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen som en stödberättigande utbildning kan studiemedel ändå lämnas om den studerande läser kurser som ingår i kursplanen för något av de studiestödsberättigade utbildningsprogram som finns angivna i bilagan. Om kursen namnges (är obligatorisk) i en kursplan i ett av de stödberättigande programmen, så är det CSN:s bedömning att studiemedel ändå kan lämnas eftersom kursen är en obligatorisk del av ett program som i sig är stödberättigat vid lärosätet. Kan den studerande visa att kursen är en obligatorisk del i ett av de program som finns angivna i studiestödsförordningen kan studiemedel lämnas eftersom kursen ger rätt till studiemedel om den ges inom ramen för det aktuella programmet.

I det aktuella ärendet har NN ansökt om studiemedel för att läsa den fristående kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen om 7,5 hp vid Enskilda högskolan. Enskilda högskolan anser att samtliga fristående kurser vid lärosätet omfattas av de examina som finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen. Enligt CSN:s bedömning är det dock endast sådana utbildningsprogram som leder till de examen som anges i bilagan till studiestödsförordningen som ger rätt till

studiemedel. Fristående kurser vid Enskilda högskolan finns inte angivna i bilagan som en utbildning som ger rätt till studiemedel. Studier vid fristående kurser vid EHS ger därför generellt inte rätt till studiemedel. För att en fristående kurs vid EHS ska ge rätt till studiemedel ska den aktuella kursen ingå som en obligatorisk kurs i något av de utbildningsprogram som finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen.

NN studerar Magisterexamen vid Johannelunds teologiska högskola. Hon har inte visat att hon kommer att få tillgodoräkna sig den fristående kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen i något av de utbildningsprogram vid EHS som ger rätt till studiemedel. Hon har inte heller visat att kursen är obligatorisk i kursplanen vid något av de utbildningsprogram som ger rätt till studiemedel vid EHS. CSN bedömer att studiemedel inte kan lämnas för den fristående kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen vid EHS. CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

NN lämnade därefter, med anledning av CSN:s yttrande, in en skrivelse, hänvisade i huvudsak till bifogade handlingar och anförde därutöver bland annat följande. Hon läser ett magisterprogram vid Johannelunds teologiska högskola och kommer att ta ut en magisterexamen när vårterminen 2023 är avslutad. Hon har redan tagit ut en kandidatexamen i teologi vid nämnda högskola och av examensbeviset framgår att hon, i sin examen, fått räkna in akademiska kurser i teologi som hon läst vid andra lärosäten. Hon avser att räkna in kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen i sin magisterexamen vid Johannelunds teologiska högskola. – NN bifogade bland annat en utbildningsplan för Magisterprogram i teologi med inriktning systematisk teologi vid EHS.

Av handlingarna i ärendet framgår bland annat följande. I magisterexamen, i teologi med inriktning mot systematisk teologi, ska, enligt utbildningsplanen för programmet, ingå kurser om minst 15 högskolepoäng från den så kallade 400-nivån i systematisk teologi. Kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen namnges som en av tio valbara kurser, från nämnda nivå, som kan ingå i programmet.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) anges bland annat att studiemedel får lämnas till studerande vid de läroanstalter och utbildningar som bestäms av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

I 1 kap. 2 § studiestödsförordningen (2000:655) anges bland annat följande. Regeringen bestämmer vid vilka läroanstalter och utbildningar som studerande kan få studiemedel. Läroanstalterna och utbildningarna anges i bilagan till denna förordning.

I avdelning B 2 ovan nämnda bilaga anges att studiemedel bland annat får lämnas för: Enskilda Högskolan Stockholm AB

- doktorsexamen inom området teologi/religionsvetenskap,
- licentiatexamen inom området teologi/religionsvetenskap,
- masterexamen inom området mänskliga rättigheter,
- masterexamen i teologi,
- magisterexamen i mänskliga rättigheter,

- magisterexamen i teologi,
- kandidatexamen i teologi,
- kandidatexamen i mänskliga rättigheter,
- högskoleexamen, teologisk utbildning, och
- högskoleexamen i mänskliga rättigheter

Av 3 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att vid högskolestudier motsvarar en och en halv högskolepoäng en veckas studier på heltid.

I 2 kap. 1 b § CSNFS 2001:1 anges följande. Under en studieperiod kan heltidsstudiemedel lämnas för så många veckor som motsvarar antalet högskolepoäng under perioden dividerat med 1,5.

Första stycket gäller inte om det faktiska antalet veckor under studieperioden

1. understiger antalet veckor enligt första stycket, eller
2. överstiger antalet veckor enligt första stycket med mer än två veckor och med mer än 14 procent.

I de fall som avses i andra stycket 1 lämnas heltidsstudiemedel för det faktiska antalet veckor under studieperioden. I de fall som avses i andra stycket 2 kan heltidsstudiemedel inte lämnas.

Överklagandenämndens bedömning

NN har ansökt om heltidsstudiemedel för att läsa totalt 30 högskolepoäng under höstterminen 2022. CSN har emellertid bedömt att kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen om 7,5 högskolepoäng vid EHS inte grundar rätt till studiemedel. CSN har, mot den bakgrunden, beviljat NN studiemedel för studier om 75 procent av heltid för vecka 34 år 2022 – vecka 3 år 2023. Det som Överklagandenämnden har att pröva är om NN kan beviljas heltidsstudiemedel för nämnda veckor.

Överklagandenämnden har tidigare prövat frågan om studiemedel kan lämnas för en fristående kurs vid en enskild utbildningsanordnare, när fristående kurser inte finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen, diarienummer 2021-01230. Överklagandenämnden fann då att endast den omständigheten att en fristående kurs kan ingå i någon av de namngivna examen som nämns i bilagan inte i sig är tillräckligt för att kursen ska ge rätt till studiemedel.

I det nu aktuella ärendet är klarlagt att fristående kurser vid Enskilda Högskolan Stockholm inte finns angivna i bilagan till studiestödsförordningen. Det är heller inte visat att kursen Människan, skapelsen och den ekologiska krisen är obligatorisk i något av de utbildningsprogram som ger rätt till studiemedel vid EHS eller, genom intyg eller liknande, att NN kommer att få tillgodoräkna sig kursen i en sådan examen vid lärosätet. Den omständigheten att NN lämnat uppgift om att hon kan komma att få tillgodoräkna sig nämnda kurs i en magisterexamen vid Johannelunds teologiska högskola saknar, i det här sammanhanget, betydelse. Överklagandenämnden finner därför att NN inte kan beviljas studiemedel för kursen och hon har därmed inte rätt till studiemedel för en högre studietakt än vad CSN har beslutat. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Stefan Öberg

Beslut har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Gunilla Lavås, Staffan Ingmanson, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg

Föredragande: Stefan Öberg

Kopia till CSN